

پایان پرچمدار ژوگو بونیتو

آدیوس، سلطان همیشه خندان فوتبال

پله، سلطان فوتبال زیبا و یکی از شاخص ترین چهره های ورزش در قرن گذشته در ۸۲ سالگی درگذشت. پرچمدار «بازی زیبا» از سال ۲۰۲۱ با سرطان روده بزرگ درگیر بود و در یک ماه گذشته تحت درمان های متعددی قرار گرفت.

او نزدیک به دودهمه هواداران فوتبال را هیجان زده کرد و بهترین گلزن باشگاه سانتوس و تیم ملی برزیل بود. پله با حرکات خاص خود، قدرت بدنی بالا و تلاش فوق العاده اش بازیکنان و تماشاگران را میخکوب می کرد و رهبر سمفونی فوتبال سریع و روانی بود که این ورزش را متحول کرد، او با تکنیک سامیایی خود باعث درخشش برزیل در بزرگترین عرصه ها شد.

پله برزیل را به قله های رفیعی رساند و سفر جهانی فوتبال در سفری شد که از خیابان های سانویائولو با توپ های ساخته شده از کاغذ باطله و لباس های کهنه شروع شده بود. در بحث درباره بهترین بازیکنان تاریخ فوتبال تنها دیگو مارادونای فقید، لیونل مسی و کریستیانو رونالدو در کنار پله قرار می گیرند.

شروع در ۱۱ سالگی

او در ۲۳ اکتبر ۱۹۴۰ در شهر کوچک ترس کوراکوئس در ایالت میناس

گرایس با نام ادسون آرائتس دوناسیمنتو متولد شد. او کفش های مردم را برق می انداخت تا بتواند لوازم خیلی معمولی برای فوتبال تهیه کند. استعداد پله مورد توجه قرار گرفت وقتی تنها ۱۱ سال داشت و یک بازیکن حرفه ای فوتبال او را به تیم جوانان سانتوس برد و خیلی طول نکشید تا به تیم اصلی باشگاه برسد. او با وجود جوانی و ۱۷۲ سانتیمتر قد برابر مردان کامل به همان راحتی گل می زد که در بازی های دوستانه در اطراف خانه گل می زد. در سن ۱۶ سالگی نخستین بازی رسمی را برای سانتوس انجام داد و خیلی زود به شهرت جهانی رسید. نام پله از آنجا به او رسید که نمی توانست نام بازیکنی به نام بیله را به درستی تلفظ کند و برای همین از همان ابتدا از این نام نفرت داشت.

شهرت جهانی

تصویر پله با پیراهن زرد روشن برزیل که شماره ۱۰ پشتش بود، در ذهن هواداران فوتبال در همه جای دنیا زنده است. شهرت پله تا جایی پیش رفت که در سال ۱۹۶۷ در میانه جنگ داخلی نیجریه، طرفین جنگ با آتش بس موقت موافقت کردند تا او بتواند یک بازی نمایشی در این کشور انجام دهد. او در سال ۱۹۹۷ از

سوی ملکه الیزابت دوم لقب شوالیه دریافت کرد و هنگامی که برای محبوبیت بخشیدن به فوتبال در امریکای شمالی به واشنگتن رفت، رئیس جمهور امریکا از او استقبال کرد. میزبان درباره میهمانش گفت: «نام من رونالد ریگان است، رئیس جمهوری امریکا. اما شما نیازی به معرفی ندارید چون همه می دانند پله کیست.»

پله نخستین قهرمان ملی سیاهپوست مدرن برزیل بود اما به ندرت از نژادپرستی حرف زد در کشوری که اقلیت سفیدپوست ثروت و قدرت را در اختیار دارند.

آمار متفاوت

منابع مختلف با استناد به بازی های متفاوت آمار گل متنوعی از پله منتشر می کنند که از ۶۵۰ گل در بازی های لیگ تا ۱۲۸۱ گل در تمام بازی ها که برخی مقابل رقبا ی سطح پایین در مسابقاتی نه چندان معتبر به ثمر رسیده، متغیر است. بازیکنی که به لقب «سلطان» شناخته می شد، در ۱۷ سالگی در جام جهانی ۱۹۵۸ به جهان معرفی شد که جوان ترین بازیکن تاریخ جام جهانی است. او بعد از زدن دو گل در برد ۵ بر ۲ برزیل در فینال مسابقات مقابل سوئد میزبان روی

شانه هم تیمی هایش رفت. در سال ۱۹۶۲ که برزیل با موفقیت از عنوان قهرمانی خود دفاع کرد، پله به دلیل مصدومیت تنها دوبازی انجام داد اما پله نماد کشورش در قهرمانی جام جهانی ۱۹۷۰ در مکزیک بود. او در پیروزی ۴ بر یک فینال مقابل ایتالیا که آخرین بازی اش در جام جهانی بود، یک گل زد و یک پاس گل استثنایی به کارلوس آلبرتو داد که گل آخر را بزند. جام جهانی ۱۹۶۶ برای او تلخ بود و برزیل از مرحله گروهی حذف شد.

پله در مجموع ۱۱۴ بازی برای برزیل انجام داد و ۹۵ گل زد که ۷۷ تا در بازی های رسمی بود. کارش با سانتوس به سه دهه کشید و در پایان فصل ۱۹۷۲ نیمه بازنشسته شد. باشگاه های ثروتمند اروپایی به دنبال جذب او بودند اما دولت برزیل مداخله کرد و با اشاره به اینکه او سرمایه ملی است، اجازه رفتن نداد.

ابداع ژوگو بونیتو

سبک بازی خاص او باعث ایجاد ترکیب «ژوگو بونیتو» که پرتغالی «بازی زیبا» است شد و با انتشار زندگینامه او در سال ۱۹۷۷ با عنوان «زندگی من و بازی زیبا» این عبارت به لغتنامه فوتبال اضافه شد. او

همراهی کرد.

این یکی از موارد متعددی بود که دو چهره سرشناس ورزشی در یک فضای عمومی کنار هم دیده شدند. آنها اما نه تنها هم عصر بودند بلکه حتی یکدیگر را دوست خود می دانستند.

پیام تسلیت پله به مناسبت فوت محمدعلی

پس از مرگ کلی در سال ۲۰۱۶ به دلیل پارکینسون، پله اعتراف کرد که شخص خاصی را در زندگی خود از دست داده است. او گفت: «دوست، بت و قهرمان من. آرزو می کنم که روح در کنار خدا در آرامش باشد». ستاره برزیلی به همین مناسبت در شبکه های اجتماعی خود عکسی از شب انجام آخرین بازی اش منتشر کرد که تحسین محمدعلی را برانگیخت و با تبریک او همراه شده بود. پله در ادامه پیامش درباره کلی گفت: «ما لحظات زیادی را با هم گذرانیدیم و در تمام این سال ها همیشه در ارتباط بودیم.»

او حتی به جملاتی که بهترین بوکسور تاریخ به او در آن لحظات احساسی گفته بود اشاره کرد و هنگام یادآوری آنها به گریه افتاد: «همه باید از تو تشکر کنند».

پله که بسیاری او را بهترین بازیکن تاریخ فوتبال می دانند، روز پنجشنبه درگذشت و به دوره ای تاریخی در ورزش جهان پایان داد، دوره ای که بسیاری دیگر از بزرگترین ستاره های ورزشی قرن بیستم را هم دربر می گرفت و اکثر آنها قبل از او این دنیا را ترک کرده بودند.

پله پس از بازنشستگی، سخنگوی فوتبال جهان شد و به اقصی نقاط دنیا سفر کرد تا مبلغ این ورزش و تصویر خود به عنوان یک سلبریتی باشد. این کار به او اجازه داد تا با شخصیت های بی شماری آشنا شود که برخی از آنها در سطح خودشان جزو بهترین چهره های ورزشی بودند. یکی از مهم ترین آنها هم کسی نبود جز محمدعلی کلی. کسی که در رشته ورزشی خود بوکس، «بزرگترین» محسوب می شود.

لحظه تاریخی ملاقات پله و محمدعلی در تاریخ یک اکتبر ۱۹۷۷ رخ داد، بعد از آنکه پله برای همیشه از فوتبال حرفه ای بازنشسته شد و با پیراهن تیم نیویورک کاسموس به دوران بازیگری اش پایان داد. آن شب محمدعلی در ورزشگاه قدیمی جاپنتس حضور داشت و در پایان بازی برای تبریک به پله به زمین رفت و حتی او را تا رختکن

نیمار ستاره برزیل با اشاره به پیراهن شماره ۱۰ پله نوشت: پیش از پله ۱۰ فقط یک عدد بود. اما این جمله کامل نیست. من می گویم که پیش از پله فوتبال فقط یک ورزش بود. پله همه چیز را عوض کرد. او فوتبال را به یک هنر و سرگرمی تبدیل کرد. او به فقرا و سیاهان صدایی بخشید و بالاتر از همه، باعث دیده شدن برزیل شد. فوتبال و برزیل به برکت پادشاه جایگاه خود را ارتقا دادند. او رفت اما جادویش ادامه دارد. پله جاودانه است.

گزارش

نگاهی به آنچه برای ورزش جهان در سال ۲۰۲۲ رخ داد

درخشش کریم و مسی، خداحافظی فدرر و وداع ابدی پله

که از ابتدای فصل ۲۰۲۲ شرایط مطلوبی نداشت و مسابقات پر نوسانی را در طول یک فصل اخیر تجربه کرد، جام قهرمانی را به مانند فصل ۲۰۲۱ به مکس فرشتاین راننده هلندی تیم ردبول که بواسطه حضور او در فصل گذشته عملکرد خوبی را ارائه کرد، واگذار کرد.

طلسم ۳۶ ساله شکست

بدون شک مهم ترین تورنمنت سال پس از بازی های المپیک زمستانی ۲۰۲۲ پکن چین، جام جهانی فوتبال بود. تورنمندی که بواسطه گرمای کشور قطر محل برگزاری این تورنمنت به جای بهار و تابستان به پاییز موکول شد؛ موضوعی که باعث شد طرفداران فوتبال برای تماشای ابرستاره های جهان فوتبال کمی بیش از چهار سال

دراماتیک موفق شدند پس از چهار سال بار دیگر به قله لیگ حرفه ای ایالات متحده برسند و استفن کری مرد اول گلدن استیت یکدیگر به رینگ های خودش اضافه کرد.

حسرت دوساله شد

طرفداران فرمول یک در سراسر جهان طی سالیان اخیر به قهرمانی های تکراری لوئیس همیلتون راننده انگلیسی تیم مرسدس عادت کرده بودند اما دارنده هفت عنوان قهرمانی جهان طی دو سال اخیر موفق به رسیدن به قله فرمول یک جهان نشد تا حسرت این ستاره برای کسب دوباره جام قهرمانی رقابت های فرمول یک جهان برای دومین سال متوالی ادامه داشته باشد. راننده انگلیسی تیم مرسدس در شرایطی

آن وجود داشت، چرا که کشور میزبان بازی های المپیک زمستانی با کشوری که آواخر سال ۲۰۱۹ شیوع ویروس کرونا در آن آغاز شد، یکسان بود. به همین علت دولت چین سختگیری های بسیاری برای اعضای حاضر در دهکده بازی ها قائل شد اما هرچه که بود به نظر می رسد این المپیک آخرین بازی های کرونایی جهان بود.

قهرمانی پس از چهار سال

بدون تردید رقابت های NBA یکی از مهم ترین تورنمنت های سال است، مسابقاتی که پس از چند سال حال و هوای دیگری را تجربه کرد و دو تیم بوستون سلتیکس و گلدن استیت واریز با استفن کری افسانه ای به بازی نهایی رسیده بود و شاگردان استیو کر در نهایت در یک بازی

امیررضا همایون

خبر نگار

زمان زیادی تا پایان سال ۲۰۲۲ و آغاز رسمی سال ۲۰۲۳ میلادی باقی نمانده است، سالی که ورزش جهان اتفاقات مختلفی از جمله مرگ پله سلطان فوتبال جهان را تجربه کرد. به همین دلیل نگاهی به اتفاقات جهان ورزش در سال ۲۰۲۲ میلادی خواهیم انداخت.

المپیک با طعم کرونا

المپیک زمستانی ۲۰۲۲ چین که در ماه فوریه برگزار شد، یکی از مهم ترین تورنمنت های سال و اولین تورنمنت سال ۲۰۲۲ بود، رقابت هایی که به خاطر محل برگزاری آن تردیدهای بسیاری برای برگزاری

